

राजधानी दैनिक

वर्ष ३३

अंक २६५

२०८१ साल जेठ १५ गते मंगलबार (28 May 2024 Tuesday)

मूल्य रु. ५/-

Log in : rajbirajdainik.com.np

यस अंक भित्र : २ पृष्ठमा : पर्यटको प्रतिदिन खर्च एक सय.. ३ पृष्ठमा : अर्थ मन्त्रालयको सबैभन्दा.. ३ पृष्ठमा : भारतको उत्तरी क्षेत्रमा...

वर्षोदेखी बस्दै आएको जग्गाबाट विस्थापित गराएपछि वास र पालको भरमा शर्मा परिवार

दैनिक समाचारदाता
राजविराज, १४ जेठ।

विगत ५५ वर्षदेखी बसोवास गरेको जग्गाबाट विस्थापित गराइएपछि तीन परिवार वास र पालको भरमा बस्न बाध्य भएका छन्।

सप्तरीको शम्भुनाथ नगरपालिका वडा नं. ६ कठौनाका तीन परिवार वास र पालको भरमा बस्न बाध्य भएका हुन्।

सोही ठाउँका स्व. बिलट चौधरीका छोरा जोगेन्द्रले ७ धुर जग्गामा बसोवास गर्दै आइरहेका रामप्रकाश शर्मा, ओमप्रकाश शर्मा र जयप्रकाश शर्मालाई उत्तर ठाउँ खाली गर्न लगाई धर समेत तोडफोड गरेर कबुल गरेको सटा भर्ना जग्गा नदिदा उनीहरु विचलीमा परेका छन्।

बिलट चौधरी कहाँ हलो,

गृहमन्त्रीलाई निलम्बन माग गर्दै सर्वोच्च अदालतमा रिट

दैनिक समाचारदाता
काठमाडौं, १४ जेठ।

उपप्रधानमन्त्री तथा गृहमन्त्री रवि लामिछानेलाई निलम्बन माग गर्दै सर्वोच्च अदालतमा रिट दायर भएको छ।

अधिवक्ता अनुपम भट्टराईले सोमबार महान्यायाधिवक्ता कार्यालय, महान्यायाधिवक्ता दिनमणि पोखरेल र गृहमन्त्री रवि लामिछानेलाई विपक्षी बनाएर रिट दायर गरेका छन्।

महान्यायाधिवक्ता कार्यालयले गृहमन्त्रीमाथि कुनै पनि मुद्दामा कुनै पनि अदालतमा अभियोजन नभएको भन्दै पत्र लेखेका थिए। रिटमा सो पत्र खारेजी गर्न माग गरिएको छ।

साथै अनुसन्धान प्रक्रियामा गृहमन्त्रीले अनुचित प्रभाव पार्न सक्ने भन्दै अनुसन्धान प्रक्रिया चलिरहेका बेला उनलाई निलम्बन गर्न माग गरिएको छ। यो रिटमा जेठ १६ गतेका

कोदालो, फर्निचर निर्माणको काम गर्दै आएका शर्मा परिवारलाई काम गरे वापत ७ धुर जग्गा उपलब्ध गराएपछि विगत ५५ वर्षदेखी आफूहरु फुसको भुप्रो बनाई त्यहा बसोवास गर्दै आइरहेकोमा अहिले उठिवास गराएर कबुल गरेको जग्गा समेत नदिदा आफूहरुको बिल्लीबाट भएको पीडित मध्येका रामप्रकाश शर्माले बताए।

धुर जग्गा सटाभर्ना दिन्छु भर्नी कठौना प्रहरी चौकीमा समेत जोगेन्द्रले सहमति गरेको सुनउदै उनले भनिन, आफ्नो घर अगाडीको हाम्रो घर भत्काएर अहिले प्रहरीसमक्ष गरेको सहमति समेत उल्लंघन गर्नाले हामीलाई बालबच्चालाई सुरक्षित राख्न समेत समस्या भएको छ।

सो मबार एक प्रे स विज्ञप्ति मार्फत उनले यस्तै प्रकृतीको घटना सोही नगरपालिकाको वडा ७ का गंगा सदा र अहुरलिया देवी सदा माथी बाँकी तीन पृष्ठमा

बलजफ्टी शर्मा परिवारलाई त्यहाँवाट हटाइएपछि, अहिले भूमिअधिकारकर्मीहरुको अगुवाई शर्मा परिवारलाई पुनःसोही स्थानमा बाँस, पाल, टाटी र परालको व्यवस्था गरी बसोवासको व्यवस्था मिलाइएको जिल्ला भूमि अधिकार मञ्चका सदस्य एवं दलित अगुवा युक्तिलाल मरिकले बताए।

यद्यपी चौधरी पक्षबाट फेरी पनि खाली गर्न दबाव सुर भएको उनको भनाई छ। उनले शर्मा परिवारलाई उठिवासबाट जोगाउन मञ्चका जिल्ला अध्यक्ष सुरहित सदा, सचिव बासुदेव दास, कोषाध्यक्ष कारी दास, सदस्य रामा सदा लगायतको अगुवाईमा निकै प्रयास गरेपनी जोगेन्द्रले नमानेको गुनासो पोखे।

सो मबार एक प्रे स विज्ञप्ति मार्फत उनले यस्तै प्रकृतीको घटना सोही नगरपालिकाको वडा ७ का गंगा सदा र अहुरलिया देवी सदा माथी बाँकी तीन पृष्ठमा

प्रचण्ड, ओली र लामिछाने संघीयता विरोधी हुन् : मुख्यमन्त्री यादव

दैनिक समाचारदाता

राजविराज, १४ जेठ।

मध्येशका मुख्यमन्त्री सरोजकुमार यादवले प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल प्रचण्ड, एमाले अध्यक्ष केपी शर्मा ओली र गृहमन्त्री रवि लामिछाने संघीयता विरोधी भएको आरोप लगाएका छन्।

मध्येश सरकार अल्पमतमा रहेकाले दीर्घकालीन महत्वको निर्णय नगर्न ध्यानाकर्षण गराउन आएका नेकपा एमाले, जनमत, माओवादी केन्द्र र लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टीका नेताहरुसँग उनले प्रचण्ड र ओली संघीयताविरोधी भएको टिप्पणी

गरेका हुन्।

'पहिला हामी केपी ओलीलाई संघीयता विरोधी भन्यौं। उहाँ त भन्दै हुनुहुन्यो कि मैले संघीयता चाहेको होइन, जबरजस्ती लादिएको हो, म मजबुर थिएँ। तर प्रचण्डलाई मैले अहिले कसरी हेरेँ भने प्रचण्ड संघीयता चाहेकै छैनन्', उनले भने।

अहिलेका उपप्रधानमन्त्री तथा गृहमन्त्री रवि लामिछानेको दल राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी प्रदेशमा चुनाव नै नलडेका कारण ऊ पनि बाँकी तीन पृष्ठमा

गर्मीबाट बच्न निम्न सावधानी अपनाओ

- प्रसस्त मात्रामा पानी खाओ। साथमा पानीको बोतल राख्ने गरौ।
- प्रचण्ड गर्मीमा घरबाहिर नजाओ। जानै परे सुरक्षित भएर मात्र जाओ।
- गर्मीको समयमा पूरै शरीर ढाक्ने लुगा लगाओ।
- कागती पानी, नरिवल पानी, ताजा फलफुलको रस नियमित रूपमा सेवन गरौ।
- हल्का रंगको सुतिको कपडा लगाओ।
- बालबालिकालाई १२ बजेदेखि ४ बजेसम्म सकेसम्म घरबाहिर निस्कन नदिँ।
- यदि बालबालिकालाई रिंगटा लागेमा, वान्ता भएमा, धेरै टाउको दुखेमा वा सास फेर्न अप्त्यारो भएमा तुरन्त नजिको अस्पताल वा स्वास्थ्य संस्था लैजाओ।
- बालबालिकालाई टाउको ढाकी राख्न लगाओ, कपडा, टोपी, छाताको प्रयोग गरौ।
- काँचे खाने फलफुल तथा अन्य कुराहरु राम्ररी धोइपखाली मात्र खाओ।
- गर्मीको कारण स्वास्थ्यमा कुनै समस्या देखापरे तुरन्त नजिकको स्वास्थ्य संस्थामा सम्पर्क गरौ।
- गर्मीको समयमा भुलभित्र सुतौ। भ्याल ढोकामा जाली लगाओ।
- बासी, सडेगलेका तथा फिङ्गा भन्केका खानेकुरा नखाओ।
- खानेपानी सधै छोपेर राख्न।
- दिसापिसाव चर्पीमा मात्र गरौ।
- घर विरपरि सरसफाई गरी फोहरमैलाको उचित व्यवस्थापन गरौ।
- गर्मीको बेला अत्यधिक चिसो पानी वा पेय पदार्थ नखाओ।

अनुरोधकर्ता

तिलाठी कोइलाडी गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, सप्तरी

गणतन्त्र दिवस भव्यरूपमा मनाओ

लोकतान्त्रिक गणतन्त्रका उपलब्धिलाई संस्थागत गरौ। संघ, प्रदेश एवम् स्थानीय सरकारबीच समन्वय र सहकार्य गरौ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

सम्पादकीय

स्वास्थ्यप्रति गम्भीर बनौं

हामी मानिस अहिले स्वास्थ्यप्रति गम्भीर बनिरहेका छैनौं। मानवका लागि स्वास्थ्य अति महत्वपूर्ण हो। हरेक व्यक्ति स्वास्थ्यप्रति ध्यान दिएमा विरामी हुनबाट जोगिन सकिन्छ। स्वास्थ्य नै धन हो भन्ने मूल मर्मलाई आत्मसाथ गर्नुपर्छ। जबसम्म हामी आफ्ना वरिपरि सफा राख्न सक्दैनौं तबसम्म हामी स्वास्थ्य रहन सक्दैनौं। यसका लागि घरवरिपरि सरसफाईमा ध्यान दिनुपर्छ। विहान र साँभपख घर आङ्गन सरसफाई गर्नेतिर ध्यान दिनु आवश्यक छ।

प्रत्येक व्यक्ति सम्वेदनशल हुनु जरुरी छ। मानिस अस्वथ्य भएपछि स्वथ्य बन्न लाखौं रकम खर्च गर्नु पर्ने बाध्यता आउछ। यस्तो अवस्था आउनै नदिन सबैले सरसफाईमा ध्यान दिन सक्ने आफू पनि र अरुलाई पनि स्वास्थ्य राख्न सकिन्छ।

तसर्थ स्वास्थ्य रहन हामी आजैदेखी घरदेखी आङ्गन र सडकसम्मको सरसफाईमा ध्यान दिइौं। यसका लागि सम्बन्धित निकायले समेत सहयोग पुऱ्याउनु आवश्यक छ।

डा. ललन प्रसाद रौनियार

Dr. Lalan Prasad Rauniyar

MBBS (BPKIHS) Dharan, MD Paediatrics (BPKIHS) Dharan, NMC Reg. No. : 13338

कन्सलटेन्ट बाल रोग विशेषज्ञ

डा. सन्तोष प्रसाद शाह

Dr. Santosh Prasad Sah

MBBS (T.U.), MD Internal Medicine (NAMS, Bir Hospital Kathmandu)

NMC Reg. No. : 15019

कन्सलटेन्ट फिजिसियन

डा. सरोज कुमार साह

Dr. Saroj Kumar Sah

MBBS, MS Orthopaedics (BPKIHS) Dharan Fellowship in Hand Surgery (CMC Vellore) NMC Reg. No. : 13288

हाउट जोर्नी, नशा तथा बाथ रोग विशेषज्ञ

डा. जयन्ती यादव

Dr. Jayanti Yadav

M.B.B.S. MD (Obstetrician and Gynaecologist) हाल कार्यरत गजेन्द्र नारायण सिंह अस्पताल राजविराज NMC Reg No. : 15312

बरिष्ठ स्त्री तथा प्रसुती रोग विशेषज्ञ

सम्पर्क : कृताञ्जली मेडिकल हॉल, राजविराज Mo. No : 9842830252, 9804605569

पर्यटकको प्रतिदिन खर्च एक सय २५ अमेरिकी डलर पुऱ्याउने लक्ष्य

काठमाडौं, १४ जेठ (रासस)।

सरकारले पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि नेपालमा प्रतिदिन पर्यटकको खर्च बढाउने नीति अखिलायार गरेको छ। अर्थमन्त्री वर्षमान पुनले आइतबार सार्वजनिक गर्नु भएको आर्थिक सर्वेक्षण २०८०/८१ अनुसार सरकारले आगामी दश वर्षमा प्रतिपर्यटक खर्च एक सय २५ अमेरिकी डलर पुऱ्याउने लक्ष्य लिएको हो। पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि सन् २०२३ देखि २०२४ लाई पर्यटन दशकका रूपमा मनाए। प्रतिपर्यटक प्रतिदिन औसत खर्च एक सय २५ डलर पुऱ्याउने लक्ष्य लिइएको छ। सन् २०२३ मा प्रतिपर्यटक प्रतिदिन औसत खर्च ४१ अमेरिकी डलर रहेको छ।

त्यस्तै, सन् २०२२ मा प्रतिपर्यटक प्रतिदिन औसत खर्च ४०/५ अमेरिकी डलर रहेको छ। विदेशी पर्यटकको औसत बसाइ अवधि र प्रतिदिन खर्चमा पनि वृद्धि भएको छ। सन् २०२३ मा पर्यटकको औसत बसाइ अवधि र प्रतिदिन खर्चमा सीमान्त वृद्धि भएको छ। यस अवधिमा पर्यटकको औसत बसाइ १३.२ दिन र प्रतिपर्यटक प्रतिदिन औसत खर्च ४१.० अमेरिकी डलर रहेको थियो।

आर्थिक सर्वेक्षणअनुसार विशिष्ट प्रकृतिका पर्यटकीय गन्तव्य र उपजका कारण नेपाल विश्वकै प्रमुख गन्तव्य मुलुकका रूपमा रहेको छ। भूकम्पबाट क्षतिग्रस्त अधिकांश सांस्कृतिक एवं पर्यटकीय सम्पदाको पुनः निर्माण सम्पन्न हुनाका साथै नयाँ पर्यटकीय गन्तव्यको समेत विकास हुँदै गएको छ। दुई अन्तर्राष्ट्रीय विमानस्थलको निर्माण सम्पन्न भई सञ्चालनमा आएका छन्।

कोभिड-१९ महामारीबाट शिथिल बनेको पर्यटन क्षेत्र कोभिड महामारी पूर्वको अवस्थामा आइपुगेको छ। पर्यटन क्षेत्रले गति लिई गएसँगै होटल व्यवसाय चलायमान हुँदै गएका छन् भने पर्यटकबाट प्राप्त हुने आम्दानी उल्लेखरूपमा बढेको छ।

पछिलो दशक (२०१४-२०२३) मा भूकम्प र कोभिड-१९ महामारीको बावजुद ६६ लाख

पर्यटकले नेपाल भ्रमण गरेका छन्।

पछिलो दशकमा प्रतिवर्ष औसत पर्यटक आगमन ६ लाख ६१ हजार रहेको छ।

विदेशी पर्यटक बढे

पछिलो समय विदेशी पर्यटक आगमन निरन्तर बढिरेको छ। आर्थिक सर्वेक्षणअनुसार स्थलमार्गबाट आउने भारतीय पर्यटकहाले सन् २०२२ मा पर्यटक आगमनमा वृद्धि भई ६ लाख १४ हजार आठ सय ६९ पुगेका मात्रा सन् २०२३ मा यस्तो सङ्ख्या ६५.० प्रतिशतको वृद्धि भई १० लाख १४ हजार आठ सय ६९ पुगेका छ। सन् २०२४ को मार्च सम्म तीन महिनाको अवधिमा पर्यटक आगमनमा वृद्धि भई ११ लाख १४ हजार आठ सय ६९ पुगेको छ।

सन् २०२३ मा विभिन्न उद्यश्यले नेपाल भ्रमणमा आएका विदेशी पर्यटकबाट सङ्कलन भएको भ्रमण आय सन् २०२२ को रु ४६ अर्ब ७६ करोडको तुलनामा ४५.६ प्रतिशतले वृद्धि भई ८८ रु ४२.० प्रतिशतले वृद्धि भई ९९ करोड ९३ लाख पुगेको छ।

पर्वतारोहणको सङ्ख्या सन् २०२२ मा आठ हजार चार सय ६८ रहेकामा २०२३ मा ११.० प्रतिशतले वृद्धि भई नौ हजार तीन सय ९८ पुगेको छ। पर्वतारोहीको सङ्ख्यामा भएको वृद्धिसँगै पर्वतारोहणबाट प्राप्त हुने रोयलटी सन् २०२३ मा ४२.० प्रतिशतले वृद्धि भई ८८ रु ९९ करोड ९३ लाख पुगेको छ।

डिलक्ससहित पाँचतारे होटलको सङ्ख्या एक सय ८२ पुरयो

नेपाल पर्यटन तथा होटल व्यवस्थापन प्रतिष्ठानबाट हालसम्म २७ हजार तीन सय ४६ दक्ष जनशक्ति उत्पादन भएका छन्। नेपाल पर्वतीय पर्यटन प्रतिष्ठानबाट हालसम्म पाँच हजार आठ सय ५३ व्यक्तिले विभिन्न विधामा तालिम प्राप्त गरेका छन्। डिलक्ससहित पाँचतारे होटलको सङ्ख्या २०७९ पुससम्म एक सय ७३ रहेकामा २०८० पुससम्म एक

सय ८२ पुगेको छ। त्यसैगरी,

सन् २०२३ मा आएका पर्यटकमध्ये भारतबाट ३१.५ प्रतिशत, अमेरिकाबाट ९.९ प्रतिशत, चीनबाट ६.० प्रतिशत,

बेलायतबाट ५.२ प्रतिशत, बडगलादेशबाट ३.८ प्रतिशत, अद्यलियाबाट ३.८ प्रतिशत र अन्य मुलुकबाट ४०.० प्रतिशत रहेका छन्। सन् २०२३ मा ६

गुणा र दक्षिण कोरियाबाट आउने पर्यटकको सङ्ख्या करिब १० गुणाले वृद्धि भएको छ।

पर्वतारोहण दल (हिमाल आरोहण) को सङ्ख्या सन् २०२३ मा १५.० प्रतिशतले बढेर दुई हजार दाँडी व्यक्तिले विदेशी पर्यटकसहित पर्वतारोहणबाट आउने निरन्तर विदेशी पर्यटकको सङ्ख्या २०७९ पुससम्म एक हजार दुई सय ४४ पुगेको छ।

पर्वतारोहण दल (हिमाल आरोहण) को सङ्ख्या सन् २०२३ मा १५.० प्रतिशतले बढेर दाँडी व्यक्तिले विदेशी पर्यटकसहित पर्वतारोहणबाट आउने निरन्तर विदेशी पर्यटकको सङ्ख्या २०७९ पुससम्म एक हजार दुई सय ४४ पुगेको छ।

पर्वतारोहण दल (हिमाल आरोहण) को सङ्ख्या सन् २०२३ मा १५.० प्रतिशतले बढेर दाँडी व्यक्तिले विदेशी पर्यटकसहित पर्वतारोहणबाट आउने निरन्तर विदेशी पर्यटकको सङ्ख्या २०७९ पुससम्म एक हजार दुई सय ४४ पुगेको छ।

पर्वतारोहण दल (हिमाल आरोहण) को सङ्ख्या सन् २०२३ मा १५.० प्रतिशतले बढेर दाँडी व्यक्तिले विदेशी पर्यटकसहित पर्वतारोहणबाट आउने निरन्तर विदेशी पर्यटकको सङ्ख्या २०७९ पुससम्म एक हजार दुई सय ४४ पुगेको छ।

पर्वतारोहण दल (हिमाल आरोहण) को सङ्ख्या सन् २०२३ मा १५.० प्रतिशतले बढेर दाँडी व्यक्तिले विदेशी पर्यटकसहित पर्वतारोहणबाट आउने निरन्तर विदेशी पर्यटकको सङ्ख्या २०७९ पुससम्म एक हजार दुई सय ४४ पुगेको छ।

पर्वतारोहण दल (हिमाल आरोहण) को सङ्ख्या सन् २०२३ मा १५.० प्रतिशतले बढेर दाँडी व्यक्तिले विदेशी पर्यटकसहित पर्वतारोहणबाट आउने निरन्तर विदेशी पर्यटकको सङ्ख्या २०७९ पुससम्म एक हजार दुई सय ४४ पुगेको छ।

पर्वतारोहण दल (हिमाल आरोहण) को सङ्ख्या सन् २०२३ मा १५.० प्रतिशतले बढेर दाँडी व्यक्तिले विदेशी पर्यटकसहित पर्वतारोहणबाट आउने निरन्तर विदेशी पर्यटकको सङ्ख्या २०७९ पुससम्म एक हजार दुई सय ४४ पुगेको छ।

पर्वतारोहण दल (हिमाल आरोहण) को सङ्ख्या सन् २०२३ मा १५.० प्रतिशतले बढेर दाँडी व्यक्तिले विदेशी पर्यटकसहित पर्वतारोहणबाट आउने न

अर्थ मन्त्रालयको सबैभन्दा बढी बेरुजु, प्रदेशतर्फ मध्यसमा धेरै

काठमाडौं, १४ जेठ (रासस)।

तीनवटै तहका सरकारी निकायको आर्थिक वर्ष २०७९/८० को लेखापरीक्षणमा अधारित महालेखापरीक्षकका कार्यालयको ६१ औं प्रतिवेदन सार्वजनिक भएको छ। आइतबार सार्वजनिक भएको उक्त प्रतिवेदनले हालसम्मको अद्यावधिक बेरुजु र कारबाही गरी दुझो लगाउनुपर्ने रकम रु ११ खर्ब ८३ अर्ब २६ करोड पुगेको जनाएको छ।

आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा मात्र अद्यावधिक बेरुजु रु ९५ अर्ब ६० करोड २१ लाख र कारबाही दुझो लगाउनुपर्ने लेखा परीक्षण बक्यो ता, राजस्व बक्यो ता, शोधभर्ना तिनुपर्नेलगायत रकम रु एक खर्ब ४० अर्ब ९५ करोड ३० लाख बराबर पुगेको छ। अर्थात् गत आर्थिक वर्षमा मात्र रु दुई खर्ब ३६ अर्ब ५५ करोड ५९ लाख बराबर बेरुजु थपिएको छ। गत आर्थिक वर्षमा महालेखाले तीनवटै तहका पाँच हजार छ सय पाँचवटा निकायको कुल रु ७८ खर्ब ८१ अर्ब ८० करोड बराबर लेखापरीक्षण गरेको थियो।

महालेखापरीक्षकको ६१ औं वार्षिक प्रतिवेदनअनुसार सबैभन्दा धेरै बेरुजु अर्थ मन्त्रालयमा देखिएको छ। सङ्गीय सरकारी कार्यालयतर्फको कुल बेरुजु मात्र ५४ दशमलव ७४ प्रतिशत बराबर देखिएको हो।

गत आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा अर्थ मन्त्रालयको रु १७ खर्ब २२ अर्ब ५७ करोड २८ लाख बराबरको लेखापरीक्षण हुँदा रु असुल गर्नुपर्ने रकम रु तीन अर्ब ५५ करोड ३२ लाख र नियमित गर्नुपर्ने रु २१ अर्ब १२ करोड १५ लाख गरी कुल रु २५ अर्ब ४७ करोड ४९ लाख बराबर छ।

त्यस्तै, भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालयको रु १२ अर्ब ८० करोड ३८ लाख, सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयको रु तीन अर्ब १२ करोड ४३ लाख, ऊर्जा जलस्रोत तथा सिंचाई मन्त्रालयको रु एक अर्ब एक करोड ६७ लाख र सहरी विकास मन्त्रालयको रु १२ करोड १० लाख बराबर बेरुजु देखिएको छ।

त्यस्तै, लुम्बिनीको रु चार अर्ब दुई करोड नौ लाख ६९ हजार, मन्त्रालयको रु ७६ करोड ४६

लाख, भूमि व्यवस्था सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालयको रु ६० करोड ५९ लाख, गृह मन्त्रालयको रु ५४ करोड चार लाख, संस्कृति पर्यटन तथा नागरिक उद्घयन मन्त्रालयको रु ४० करोड ७७ लाख र पराष्ट्र मन्त्रालयको रु ३८ करोड ६७ लाख बराबर बेरुजु रहेको छ। यी दशवटा मन्त्रालयमा मात्र सङ्गीय सरकारी कार्यालयतर्फको रु ९७ दशमलव ४२ प्रतिशत बेरुजु रहेको छ।

प्रदेशतर्फ सबैभन्दा धेरै बेरुजु मध्येश प्रदेशको देखिएको छ।

आर्थिक वर्ष २०७९/८० को लेखापरीक्षणमा रु १७ खर्ब २२ अर्ब ५७ करोड २८ लाख बराबरको लेखापरीक्षण हुँदा रु

गत आर्थिक वर्षमा रु १७ खर्ब २२ अर्ब ५७ करोड २८ लाख बराबर बेरुजु रहेको छ। गत आर्थिक वर्षमा महालेखाले तीनवटै तहका पाँच हजार छ सय पाँचवटा निकायको कुल रु ७८ खर्ब ८१ अर्ब ८० करोड बराबर लेखापरीक्षण गरेको थियो।

त्यस्तै, लुम्बिनीको रु चार अर्ब दुई करोड नौ लाख ६९ हजार, मन्त्रालयको रु ७६ करोड ४६

कर्णालीको रु तीन अर्ब ९४ करोड ८२ लाख ५४ हजार र सुदूरपश्चिम प्रदेशको रु दुई अर्ब ६८ करोड २९ लाख २९ हजार बराबर बेरुजु देखिएको छ।

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन २०७६ ले प्रचलित कानुनवर्मोजिम पुऱ्याउनुपर्ने रित नपुऱ्याई कारोबार गरेको, राष्ट्रिय प्रधानमन्त्री लेखा नराखेको, अनियमित वा वेमनासिव तरिकाले आर्थिक कारोबार गरेको विषयलाई बेरुजुका रूपमा परिभाषित गरेको छ।

महालेखापरीक्षक तोयम रायाले महालेखाको प्रतिवेदनबाट विभिन्न आठवटा क्षेत्रमा सुभाव दिइएको बताउनुभयो।

“शासकीय प्रबन्ध, सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापन, विकास व्यवस्थापन, सार्वजनिक प्रशासन सुधारलगायतका क्षेत्रमा तोकिएब मोजिम परीक्षण, मूल्याङ्कन एवम् विश्लेषण गरी सुभाव प्रस्तुत गरिएको छ,” रायाले भन्नुभयो, “मुलुकको समग्र अर्थतन्त्र, सार्वजनिक सम्पत्तिको व्यवस्थापन, सूचना प्रविधि, सुशासनलगायत क्षेत्रहरूमा पनि सुभाव दिइएको छ।”

वायुसेवा निगमसहित पन्थ सरकारी संस्थान घाटामा

काठमाडौं, १४ जेठ (रासस)।

नेपाल वायुसेवा निगमसहित १५ वटा सरकारी संस्थान मुनाफा आर्जन गर्न असफल भएको छन्। संसदमा आइतबार प्रस्तुत सार्वजनिक संस्थानको वार्षिक समीक्षा' मा उक्त कुरा उल्लेख छ।

आर्थिक वर्ष २०७९/८० सम्मा अस्तित्वमा रहेका ४४ वटा सार्वजनिक संस्थानमध्ये २६ नाफामा, १५ घाटामा र तीन संस्थानको कारोबार शून्य भएको समीक्षा प्रतिवेदनमा उल्लेख गरिएको छ।

प्रतिवेदनअनुसार आर्थिक २०७९/८० मा सबैभन्दा बढी खुद नोक्सान नेपाल वायुसेवा निगमको रहेको छ। नेपाल खानेपानी संस्थान, दुर्घट विकास संस्थान, उदयपुर सिमेन्ट उद्योग लिमिटेड र नेपाल टेलिभिजनको खुद नोक्सान पनि उच्च देखिएको छ।

गत आर्थिक वर्षमा वायुसेवा निगमको खुद नोक्सान रु ६५ करोड २९ लाख ३९ हजार बराबर छ। त्यस्तै, निगमको सञ्चित नोक्सान रु १६ अर्ब ३७ लाख ६३ हजार बराबर छ। वायुसेवा निगम आव २०७८/७७ देखि हालसम्म निरन्तर नोक्सानमा सञ्चालित छ।

“आव २०७८/७९ को तुलनामा खुद नोक्सान घटे तापनि संस्थानको वित्तीय अवस्था सन्तोषजनक रहेको देखिएैन”, प्रतिवेदनमा भनिएको छ, “वित्तीय संस्थावाट कर्जा लिइ खरिद गरिएका जहाजको साँवा र व्याज भुक्तानी गर्न समस्या हुन, उच्च प्रशासनिक कारणले समग्र अवस्था खस्कँदो देखिएको छ।”

यसैर्गी, खानेपानी संस्थान र नेपाल टेलिभिजन आव २०७८/७८ देखि निरन्तर खुद नोक्सानीमा सञ्चालित छन् भने उदयपुर सिमेन्ट उद्योग लिमिटेड आव २०७८/७७ र दुर्घट विकास संस्था आव २०७९/७८ देखि खुद नोक्सानीमा सञ्चालन भइरहेका छन्। गत आर्थिक वर्षमा

महालेखापरीक्षकको ६१ औं वार्षिक प्रतिवेदनअनुसार सबैभन्दा धेरै बेरुजु अर्थ मन्त्रालयमा देखिएको छ। सङ्गीय सरकारी कार्यालयतर्फको कुल बेरुजु मात्र ५४ दशमलव ७४ प्रतिशत बराबर देखिएको हो।

गत आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा अर्थ मन्त्रालयको रु १७ खर्ब २२ अर्ब ५७ करोड २८ लाख बराबर बेरुजु रहेको छ। सङ्गीय सरकारी कार्यालयतर्फको कुल बेरुजु मात्र ५४ दशमलव ७४ प्रतिशत बराबर देखिएको हो।

गत आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा अर्थ मन्त्रालयको रु १७ खर्ब २२ अर्ब ५७ करोड २८ लाख बराबर बेरुजु रहेको छ। सङ्गीय सरकारी कार्यालयतर्फको कुल बेरुजु मात्र ५४ दशमलव ७४ प्रतिशत बराबर देखिएको हो।

गत आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा अर्थ मन्त्रालयको रु १७ खर्ब २२ अर्ब ५७ करोड २८ लाख बराबर बेरुजु रहेको छ। सङ्गीय सरकारी कार्यालयतर्फको कुल बेरुजु मात्र ५४ दशमलव ७४ प्रतिशत बराबर देखिएको हो।

गत आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा अर्थ मन्त्रालयको रु १७ खर्ब २२ अर्ब ५७ करोड २८ लाख बराबर बेरुजु रहेको छ। सङ्गीय सरकारी कार्यालयतर्फको कुल बेरुजु मात्र ५४ दशमलव ७४ प्रतिशत बराबर देखिएको हो।

गत आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा अर्थ मन्त्रालयको रु १७ खर्ब २२ अर्ब ५७ करोड २८ लाख बराबर बेरुजु रहेको छ। सङ्गीय सरकारी कार्यालयतर्फको कुल बेरुजु मात्र ५४ दशमलव ७४ प्रतिशत बराबर देखिएको हो।

गत आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा अर्थ मन्त्रालयको रु १७ खर्ब २२ अर्ब ५७ करोड २८ लाख बराबर बेरुजु रहेको छ। सङ्गीय सरकारी कार्यालयतर्फको कुल बेरुजु मात्र ५४ दशमलव ७४ प्रतिशत बराबर देखिएको हो।

गत आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा अर्थ मन्त्रालयको रु १७ खर्ब २२ अर्ब ५७ करोड २८ लाख बराबर बेरुजु रहेको छ। सङ्गीय सरकारी कार्यालयतर्फको कुल बेरुजु मात्र ५४ दशमलव ७४ प्रतिशत बराबर देखिएको हो।

गत आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा अर्थ मन्त्रालयको रु १७ खर्ब २२ अर्ब ५७ करोड २८ लाख बराबर बेरुजु रहेको छ। सङ्गीय सरकारी कार्यालयतर्फको कुल बेरुजु मात्र ५४ दशमलव ७४ प्रतिशत बराबर देखिएको हो।

गत आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा अर्थ मन्त्रालयको रु १७ खर्ब २२ अर्ब ५७ करोड २८ लाख बराबर बेरुजु रहेको छ। सङ्गीय सरकारी कार्यालयतर्फको कुल बेरुजु मात्र ५४ दशमलव ७४ प्रतिशत बराबर देखिएको हो।

गत आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा अर्थ मन्त्रालयको रु

सार्वजनिक भएको सदस्यता सूची प्रेस

युनियनद्वारा अस्वीकार

दैनिक समाचारदाता
काठमाडौं, १४ जेठ ।

नेपाल पत्रकार महासंघका अध्यक्ष र महासचिवद्वारा हस्ताक्षर गरी सार्वजनिक भएको सदस्यता सूचीप्राप्ति नेपाल प्रेस युनियनको गम्भीर ध्यानार्करण भएको छ ।

प्रेस युनियनका महासचिव दिलिप पौडेलद्वारा सोमवार जारी विज्ञप्तिमा महासंघको विधान अनुसार शाखा र प्रदेश समितिले पठाएको सदस्य सूचीलाई बेवास्ता गर्दै विधि, प्रक्रिया, विधान मिचेर गर्दै विधि, प्रक्रिया, विधान मिचेर

समाजवादी प्रेस संगठनद्वारा महासंघको केन्द्रीय कार्यालयमा तालाबन्दी

दैनिक समाचारदाता
काठमाडौं, १४ जेठ ।

समाजवादी प्रेस संगठन नेपालले नेपाल पत्रकार महासंघको सञ्चारग्राम, सिनामंगलस्थित केन्द्रीय कार्यालयमा तालाबन्दी गरेको छ ।

निर्वाचनका निमित तयार पारिएको सदस्यता सूचीमा रातारात गैरपत्रकारका नाम थाई निर्वाचन समितिलाई बुझाउने तयारी भइरहँदा संगठनले तालाबन्दी गरेको हो ।

सदस्यता शुद्धीकरणका क्रममा आएका उजुरीको अध्ययन

सार्वजनिक भएको सदस्यता सूची प्रेस युनियनले अस्वीकार गर्दछ । सक्रिय पत्रकारहरूलाई बाहिर राखेर निश्चित समूहको स्वार्थमा सदस्य थप गरी सार्वजनिक गरिएको सदस्यता अन्यायपूर्ण रहेको युनियनको ठहर रहेको उल्लेख छ ।

महासंघको विधान र महाधिवेशनको स्पान्डेड अनुसार शाखाबाट सिफारिस भएका सदस्य सूचीलाई महासंघकै संगठन समिति र शुद्धीकरण समितिको संलग्नता विना नै गलत बाटोबाट

सूची तयार पारिएकाले प्रेस युनियनले असहमति जनाएको हो ।

विधान, विधि, प्रक्रिया अनुसार नेपाल पत्रकार महासंघ कै शाखाहरू र प्रदेश समितिले पठाएको सदस्यता कायम गर्न युनियन माग गर्दछ । सदस्यता विवाद निरूपण नगरी युनियनको आग्रहालाई बेवास्ता गर्दै निर्वाचन प्रक्रिया अधि बढेमा उत्पन्न हुने परिस्थितिको जिम्मेवार स्वयं नेपाल पत्रकार महासंघ नै हुने विज्ञप्ति मार्फत जनाइएको छ ।

गर्मीले स्वास्थ्यमा समस्या हुनबाट जोगिन के गर्ने ?

पानी :

नियमित आवश्यकता अनुसार १-२ घण्टाको फरकमा प्रशस्त पानी पिउने र शरिरमा पानी प्रयाप्त भए नभएको आफ्नो पिसाव सफा छ ईन हेने

मदिरा :

मदिराले पिसावको मात्रा बढाएर शरिरमा पानीको मात्रालाई कमी गर्दै, मदिरा सेवन नगर्नु राम्रो ।

(५० वर्ष पुरेका, मोटोपना, मुटुरोगी, उच्च रक्तचाप भएकाले विशेष सबधानि अपनाउने)

त्यायाम :

गर्मीमा व्यायाम गर्दा होश पूर्णाउने । सकेसम्म सिर्धि धामबाट बच्नु गर्दै, बाहिर निस्क्ने बेलामा छाता, टोपी, चश्मा, पातलो तथा खुकुलो कपडा र सन स्क्रिनको प्रयोग गर्ने

अनुरोधकर्ता

हनुमाननगर कंकालिनी नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, सप्तरी

गर्मीमा तातो हावा वा लुबाट जोगिने उपायहरू

दिउँसो घरबाट बाहिर निस्क्ने

फलफूलको रस र पानी पिउने र धेरै पसिना आएमा कहिलेकाही जीवनजल पिउने

विसो पानीले जुहाउने

खेतबारीमा कामकाज सक्तिर बिहान वा बेलुका गर्ने

दयाफिनले धेरै पिसाव गराउने हुँदा विचा, कफी, सोडा जस्ता पेचपदार्थ नपिउने

बाहिर निस्क्ने परे पातलो कपडाले टाउको छोप्ने वा छाता ओढ्ने

मदिरा सेवन नगर्ने

विनीको मात्रा बढी भएको कोल पदार्थ बढी नपिउने

अनुरोधकर्ता

राजगढ गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, सप्तरी

(५० वर्ष पुरेका, मोटोपना, मुटुरोगी, उच्च रक्तचाप भएकाले विशेष सबधानि अपनाउने)

त्यायाम :

गर्मीमा व्यायाम गर्दा होश पूर्णाउने । सकेसम्म कम गर्मी भएको बेला (विहान) हिँड्ने, व्यायाम आगाडी पछडी र गर्ने बेलामा पानी पिउने

अनुरोधकर्ता

छिन्नमस्ता गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, सप्तरी